

Wojciech Michalski, Zbigniew Lubczyński
Komisja Historyczna Oddziału Wrocławskiego SEP, Wrocław

LWOWSKIE KORZENIE ODDZIAŁU WROCŁAWSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

LVOV ROOTS OF WROCLAW SEP DEPARTMENT

Streszczenie: Oddział Wrocławski Stowarzyszenia Elektryków Polskich, który powstał zaledwie w *kilka miesięcy* po zakończeniu II Wojny Światowej i powrocie Wrocławia do Polski sięga swoimi korzeniami do Lwowskiego Oddziału SEP. W artykule omówiono powiązania między Lwowskim Oddziałem SEP okresu przedwojennego a Oddziałem Wrocławskim SEP okresu powojennego.

Abstract: Wrocław Department of the Polish Electric Association ((W/D PEA) was established in a few months after the II World War was finished. The Department has its roots in the Lvov Department (LD) of the Polish Electric Association ((PEA) because a few famous members of the LD/PEA after the II World War moved to the Wrocław and established the W/D PEA.. Connections between the two Departments have been described in the paper.

Słowa kluczowe: Oddział Lwowski SEP, Oddział Wrocławski SEP

Keywords: Lvov Department of Polish Electric Association, Wrocław Department of Polish Electric Association

1. Wstęp

Jest rzeczą oczywistą, że każda organizacja ma swoją historię powstania, a więc co najmniej grupę osób inicjujących jej założenie i datę jej powstania. W 2016 roku Oddział Wrocławski (O/W) SEP obchodził swoje 70-lecie. Powstanie O/W SEP związane było ściśle z inżynierami elektrykami, którzy po II Wojnie Światowej emigrowali z kresów wschodnich do Wrocławia. W większości przypadków byli to pracownicy lub absolwenci Politechniki Lwowskiej, której 150 rocznicę powstania obchodzono w 1994 roku we Wrocławiu pod hasłem „Politechnika Lwowska - Macierz Polskich Politechnik”. Od początku powstania od 1 wykładowcy, absolwenci i studenci Wydziałów: Elektrycznego i Elektroniki Politechniki Wrocławskiej stanowią społeczność inżynierów elektryków zrzeszoną w O/W SEP. Oznacza to, że tak jak Oddział Lwowski SEP był ściśle związany z Politechniką Lwowską, tak O/W SEP jest ściśle związany z Politechniką Wrocławską. Idąc dalej można powiedzieć, że tak jak korzenie Politechniki Wrocławskiej sięgają korzeni Politechniki Lwowskiej tak też korzenie O/W SEP sięgają korzeni Oddziału Lwowskiego SEP. O tych ostatnich traktuje niniejszy artykuł.

2. Krótka historia powstania Oddziału Lwowskiego SEP

W drugiej połowie XIX wieku powstało we Lwowie kilka Towarzystw reprezentujących kolejno nauki humanistyczne, czysto naukowe i techniczne. W 1862 roku powstało we Lwowie Towarzystwo Techniczne, początkowo pół-oficjalnie, którego status zatwierdzono w 4 lata później. W 1879 roku Towarzystwo Techniczne połączono z powstałym rok wcześniej Towarzystwem Politechnicznym. Pierwszym zrzeszeniem elektryków we Lwowie była Sekcja Elektrotechniczna, działająca już od 1901r. w ramach Towarzystwa Politechnicznego. Powstanie Lwowskiego Oddziału SEP poprzedził aktywny udział elektryków, absolwentów i wykładowców Politechniki Lwowskiej w Zjazdach Techników Polskich. Pierwszy taki zjazd odbył się w Krakowie w dniach 8-10 września 1882 roku. Uczestniczyło w nim 311 osób z 3 zaborów i innych krajów. Jeden z 8 referatów z dziedziny elektryki zatytułowany: „Zastosowanie elektryczności do przenoszenia siły” wygłosił inż. Roman Gostkowski, który był wówczas inspektorem kolei we Lwowie. Było to pierwsze wydarzenie związane z elektrykami we Lwowie. Również w kolejnych zjazdach aktywny udział brali inżynierowie-elektrycy ze Lwowa. W V Zjeździe Techników Polskich w 1910

roku uczestniczyło już 30 elektryków, w tym 12 ze Lwowa.

Stowarzyszenie Elektryków Polskich powołano na Ogólnopolskim Zjeździe Elektrotechników w Warszawie w dniach 7-9 czerwca 1919 roku. W Zjeździe uczestniczyło 14 delegatów ze Lwowa. Koło Lwowskie przystąpiło do Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich, jako jedno z czterech Kół założycielskich, obok koła warszawskiego, krakowskiego i łódzkiego. Sekcja Elektrotechniczna przy Towarzystwie Politechnicznym we Lwowie istniała jeszcze formalnie do grudnia 1919 roku.

W 1929 roku w miejsce Koła powołano Oddział Lwowski SEP. W dwa lata od powołania Oddziału w 1931 roku odbyło się we Lwowie III Walne Zgromadzenie SEP. Uczestniczyło w nim 145 członków SEP i 150 gości. Na początku 1939 r. Oddział Lwowski SEP liczył 60 członków.

3. Historia powstania Oddziału Wrocławskiego SEP

Początki Wrocławskiego Oddziału SEP sięgają pierwszego roku po zakończeniu II Wojny Światowej. Od 6 maja 1945 roku (data kapitulacji Festung Breslau) - po 610 latach - Wrocław jest znów w granicach Polski. Do ruin i zgliszcz wyludnionego miasta przyjeżdżają przybysze z różnych stron Polski, najwięcej z kresów wschodnich. Wśród przybyszów byli i elektrycy, sympatycy i członkowie Oddziału Lwowskiego SEP, którzy przywieźli ze sobą myśl utworzenia Wrocławskiego Oddziału SEP. W pierwszej kolejności odradziła się wyższa uczelnia techniczna, Politechnika Wrocławska, baza przyszłych członków SEP.

Już 15 listopada 1945 roku Profesor Politechniki Lwowskiej Kazimierz Idaszewski, współzałożyciel i pierwszy Prezes Wrocławskiego Oddziału SEP wygłosił pierwszy polski wykład na Politechnice Wrocławskiej, a w niecałe dwa miesiące później, w dniach 6-8.01.1946 roku odbył się Zjazd Energetyków Dolnego Śląska w Cieplicach (obecnie dzielnica Jeleniej Góry). Na spotkaniu koleżeńskim zorganizowanym w ramach tego Zjazdu w Domu Źdrojowym w Cieplicach członek założyciel SEP, dyrektor MZK (Miejskie Zakłady Komunikacyjne) we Wrocławiu zaproponował utworzenie we Wrocławiu Oddziału SEP na Dolnym Śląsku. W gmachu Politechniki Wrocławskiej 24 maja 1946 roku miał miejsce odczyt prof. Hugona

Steinhaus – twórcy lwowskiej szkoły matematycznej - na temat taryf elektrycznych. W sali odczytowej zjawiała się większa ilość inżynierów-elektryków pracujących na Dolnym Śląsku. Po dyskusji związanej z tematem referatu prof. K. Idaszewski, dziekan Wydziału Mechaniczno-Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej wystąpił z wnioskiem założenia we Wrocławiu Oddziału SEP. Wniosek został przyjęty jednogłośnie. Wyłoniono Komitet Organizacyjny w skład którego weszli: prof. dr K. Idaszewski, inż. Kazimierz Mech i inż. Michał Zdanowicz. Zebranie założycielskie Oddziału Wrocławskiego SEP odbyło się 5.09.1946 r. i dlatego tę datę uważa się za narodziny Oddziału. Przegląd Elektrotechniczny [r XXII, z. 2/1946] podaje listę członków zwyczajnych O/W SEP, która obejmuje 13 nazwisk.

Prof. Kazimierz Idaszewski nie jest jedynym ogniwem, choć niewątpliwie najważniejszym, jakie łączy Oddział Lwowski SEP okresu przedwojennego z Wrocławskim Oddziałem SEP okresu powojennego. Najważniejsze ogniwa łączące Lwowski Oddział SEP-u z Wrocławskim Oddziałem SEP omówiono w następnym punkcie.

4. Wrocławscy inżynierowie-elektrycy o lwowskich korzeniach

Poniżej podano alfabetycznie wykaz osób wraz z notkami biograficznymi, które przed II Wojną Światową bądź pracowały na Politechnice Lwowskiej bądź były absolwentami tej uczelni, a po wojnie przybyły do Wrocławia i tworzyły tu środowisko inżynierów-elektryków. Ze względu na bogactwo materiału notki biograficzne ograniczono do niezbędnego minimum. Dużo więcej informacji można uzyskać z czterotomowego *Słownika biograficznego zasłużonych elektryków wrocławskich* wydanego przez Oddział Wrocławski SEP.

Dąbrowski Adam – mgr inż.

Ukończył Politechnikę Lwowską – Oddział Elektrotechniczny na Wydziale Mechanicznym. W 1932r. podjął pracę w Zakładzie Energetycznym Okręgu Lwowskiego jako kierownik budowy sieci i podstacji. W 1938r. przeniósł się do Okręgowych Zakładów Energetycznych Tarnów, gdzie pracował do wybuchu wojny jako kierownik elektryfikacji Mielca.

W 1945r. przeniósł się do Wrocławia, z którym związał się na stałe. Do 1954 r. pracował przy

odbudowie Elektrowni Miejskiej (Główniej), sieci elektrycznej i rozdzielni – jako kierownik działu inwestycji. Równocześnie udzielał się na Politechnice Wrocławskiej, jako adiunkt w Katedrze Systemów Energetycznych, a także jako wykładowca przedmiotów technicznych w I Liceum Mechanicznym. Jest autorem skryptu akademickiego „Pomiary elektryczne”(1954).

Fuliński Wojciech (1921-2001) – profesor

Jesienią 1939 r. zdał na I rok studiów Wydziału Mechanicznego Politechniki Lwowskiej. W okresie okupacji zaliczył na uczelni (która zmieniła nazwę na Lwowski Instytut Politechniczny i Statliche Technische Institut) cztery lata studiów z elektrotechniki.

1.11.1945 r. ewakuował się do Wrocławia. W maju 1947 r. uzyskał dyplom magistra inżyniera elektryka na ówczesnej połączonej uczelni - Uniwersytecie i Politechnice we Wrocławiu. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1962 r., a stopień doktora habilitowanego - w 1967 r. na Wydziale Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej. Tytuł profesora otrzymał w 1983 roku. Był uczestnikiem pierwszego wykładu w Politechnice Wrocławskiej, wygłoszonego przez prof. Kazimierza Idaszewskiego. To On wykonał historyczną fotografię upamiętniającą ten wykład. Jej powiększenie nadal zdobi budynek Politechniki - główną siedzibę Wydziału Elektrycznego.

Idaszewski Kazimierz (1878 – 1965) - profesor

Na początku 1920 r. został mianowany profesorem nadzwyczajnym miernictwa elektrycznego na oddziale elektrotechnicznym Wydziału Mechanicznego Politechniki Lwowskiej, a w 1924 r. uzyskał tytuł profesora zwyczajnego. Kierował katedrą Pomiarów Elektrycznych, a od 1930 r. utworzoną specjalnie dla niego Katedrą Maszyn Elektrycznych (po dobrowolnym odstąpieniu Katedry Pomiarów prof. Krukowskiemu). We wrześniu 1945 r. przeniósł się z Krakowa do Wrocławia, gdzie zorganizował Wydział Elektryczno-Mechaniczny Politechniki Wrocławskiej i został jego dziekanem, a także kierownikiem katedr: Pomiarów Elektrycznych oraz Maszyn Elektrycznych.

Od 1921 r. był aktywnym członkiem SEP. W 1925 r. pełnił funkcję prezesa Koła Lwowskiego SEP. Był też członkiem SEP-owskiej komisji normalizacyjnej maszyn

elektrycznych, transformatorów i przyrządów pomiarowych oraz brał udział w działalności podkomisji miernictwa elektrycznego, której prace były wykorzystywane przy opracowaniu Polskiego Słownika Elektrycznego. Jak już wspomniano wcześniej był współorganizatorem i pierwszym prezesem Oddziału Wrocławskiego SEP.

Gunther Waclaw (1907-1998) – profesor

W 1905 roku rozpoczął studia na Wydziale Budowy Maszyn Szkoły Politechnicznej we Lwowie. Studia te ukończył jako inżynier mechanik. Od roku 1911 był asystentem katedry elektrotechniki ogólnej, kierowanej przez prof. Dzieślewskiego w Szkole Politechnicznej we Lwowie. W 2 lata później został adiunktem.

Podczas I wojny światowej pracował w biurze kablowym Miejskich Zakładów Elektrycznych we Lwowie i był zatrudniony przy zamianie wszystkich instalacji w mieście z prądu stałego na prąd stały. W latach 1917 – 1918 prowadził wykłady z "Teorii maszyn elektrycznych" na Politechnice Warszawskiej. W latach 1918 – 1929 pełnił funkcje kierownicze w wojsku. W 1931 r. przeszedł na samodzielne stanowisko do firmy „Towarzystwo Kabli Dalekosiężnych”, gdzie pracował ok. 5 lat. Od początku 1936 r. do wybuchu II wojny był dyrektorem Biura Elektryfikacji w Ministerstwie Przemysłu i Handlu. Podczas II wojny światowej pracował w Związku Elektrowni Polskich na stanowisku inżyniera..

Po Powstaniu Warszawskim w 1944 r. znalazł się w Krakowie i tam na początku 1945r. został powołany na stanowisko członka zarządu ówczesnej prowizorycznej organizacji „Polskie Linie Elektryczne Dalekosiężne”, pracując jednocześnie nad organizacją Politechniki. W końcu 1945 r. został mianowany kontraktowym profesorem Politechniki Śląskiej w Gliwicach, obejmując równocześnie dziekanat Wydziału Elektrycznego. Był pierwszym w historii dziekanem tego Wydziału. Po przeniesieniu w następnym roku do Wrocławia na stanowisko profesora zwyczajnego przy Katedrze Elektrotechniki Ogólnej łączył swe obowiązki na obu tych uczelniach aż do śmierci w 1953r.

Jellonek Andrzej (1907-1998) – profesor

Studia wyższe ukończył na Wydziale Elektrycznym Politechniki Lwowskiej w 1931 r. z tytułem inżyniera elektromechanika. Po abso-

lutorium pracował w Laboratorium Radiotechnicznym na stanowisku początkowo młodszego, a potem starszego asystenta - cały czas przy Katedrze Fizyki (1931-1934). W latach 1934-1938 pracował w Państwowych Zakładach Tele- i Radiotechnicznych w Warszawie. W lutym 1939 r. inż. A. Jellonek wrócił na Politechnikę Lwowską jako adiunkt (Laboratorium Radiotechniczne) i wykładowca pomiarów radiotechnicznych. Po przemianowaniu Politechniki na Lwowski Instytut Politechniczny pracował jako asystent w Katedrze Radiotechniki prof. Janusz Groszkowski tego Instytutu, prowadząc jak poprzednio Laboratorium Radiotechniczne i wykładając przedmiot pomiary radiotechniczne. W maju 1941 r. w Lwowskim Instytucie Politechnicznym uzyskał stopień Kandydata nauk.

Po zakończeniu II wojny światowej A. Jellonek powrócił w marcu 1945 r. do pracy naukowo - dydaktycznej jako adiunkt Politechniki Śląskiej, z tymczasową siedzibą w Krakowie. Po dwóch miesiącach przeniósł się jednak do Wrocławia, gdzie pracował jako adiunkt zjednoczonych wówczas uczelni (Politechniki i Uniwersytetu), a później (od 1.09.1945 r.) wykładowca zasad radiotechniki. Pierwszego stycznia 1946 r. A. Jellonek został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego, a 1. czerwca 1946 r. otrzymał już nominację. Na początku 1946 r., na podstawie odtworzonych, a częściowo i zachowanych wyników swych badań na Politechnice Lwowskiej, obronił pracę doktorską (promotor prof. J. Groszkowski) i otrzymał tytuł doktora nauk technicznych. Tytuł profesora zwyczajnego otrzymał 1. czerwca 1962 r.

Kurdziel Roman (1904-1978) – profesor

Studiował na Oddziale Elektrotechnicznym Wydziału Mechanicznego Politechniki Lwowskiej. W latach 1927-1930 był asystentem prof. dr Stanisława Fryzego. W 1930/31 r. wykładał przedmioty elektrotechniczne w Państwowej Szkole Technicznej we Lwowie. W 1945 r. został skierowany z Krakowa na Dolny Śląsk, jako pełnomocnik Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów do odbudowy przemysłu. W lutym 1946 r. został powołany przez ówczesnego dziekana Wydziału Mechaniczno-Elektrotechnicznego Politechniki Wrocławskiej, prof. Kazimierza Idaszewskiego, do objęcia wykładów z zakresu urządzeń elektrycznych. W Politechnice Wrocławskiej w 1946 r. początkowo został zaangażowany na

stanowisko adiunkta przy Katedrze Urządzeń Elektrycznych, następnie wykładowcy. W 1959 został profesorem nadzwyczajnym.

Kordecki Andrzej Karol (1912-2001)- profesor

Studia ukończył w Lwowskim Instytucie Politechnicznym jako inżynier elektryk (1941 r.). Pracował w Katedrze Maszynoznawstwa Politechniki Lwowskiej zaczynając od asystenta wolontariusza (1937 r.), a kończąc na p.o. docenta (1945 r.). Po zakończeniu wojny przeniósł się do Wrocławia, gdzie pracował w Politechnice Wrocławskiej jako adiunkt Katedry Pomiarów Elektrycznych i Katedry Elementów Maszyn (1945-1947). W 1993 roku otrzymał godność Zasłużonego Seniora SEP.

Kuryłowicz Jarosław (1905-1990) – profesor

Po ukończeniu gimnazjum wstąpił na Wydział Mechaniczny, Oddział Elektrotechniczny Politechniki Lwowskiej, gdzie w 1937 r. uzyskał stopień akademicki inżyniera elektryka. Bezpośrednio po studiach pracował jako asystent w Katedrze Pomiarów Elektrycznych Politechniki Lwowskiej pod kierownictwem prof. dr inż. W. Krukowskiego, a następnie w Głównym Urzędzie Telefonicznym w Warszawie. W maju 1941 r. w Lwowskim Instytucie Politechnicznym uzyskał stopień Kandydata nauk. Pracował tam jako asystent prof. Groszkowskiego, który był jego promotorem

Po II wojnie światowej przyjechał do Wrocławia, gdzie objął kierownictwo Centralnego Laboratorium Zakładów Energetycznych Okręgu Dolnośląskiego (tzw. licznikownia).

W 1948 r. podjął pracę na Politechnice Wrocławskiej na stanowisku zastępcy profesora w Katedrze Wysokich Napięć pod kierownictwem prof. dr inż. J. I. Skowrońskiego. W 1964 r. otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego. W 1966 r. był prodziekanem ds. nauki na Wydziale Elektrycznym.

Matusiak Tadeusz (1912-2001) – profesor

Pionier polskiego krótkofalarstwa

Studia wyższe rozpoczął w roku 1931 na Oddziale Elektrotechnicznym Wydziału Mechanicznym Politechniki Lwowskiej i kontynuował je z przerwami do 1939 roku. W tym czasie pracował już zawodowo, m.in. podejmując pracę jako technik zmianowy w Polskim Radiu we Lwowie oraz w laboratorium klubowym Lwowskiego Klubu Krótkofalowców (posiadał już od

1933 r. licencję krótkofalarską i znak wywoławczy SP1XA).

Pod koniec 1945 r. przybył do Wrocławia i od prof. Idaszewskiego, ówczesnego dziekana i kierownika dwóch katedr, uzyskał obietnicę, że wrocławska uczelnia spróbuje odtworzyć przebieg studiów absolwenta, zwracając się do radzieckiego Instytutu Politechnicznego działającego we Lwowie po II wojnie światowej w miejsce Politechniki Lwowskiej. Zanim to nastąpiło, zaszła okoliczność nadzwyczajna: na znany dowództwu Polskiej Armii w W. Brytanii adres Tadeusza Matusiaka w Polsce, przesłano z początkiem 1946 r. jego przedwojenny indeks, odnaleziony w Kairze. To pozwoliło mu na zdanie w ciągu roku egzaminu dyplomowego na Oddziale Elektrycznym Wydziału Mechaniczno-Elektrotechnicznego, gdzie uzyskał dyplom Nr 28 magistra inżyniera elektryka. Na macierzystym wydziale rozpoczął pracę w Katedrze Pomiarów Elektrycznych w 1947 r. W latach 50-tych zaznaczył swoją obecność w gronie polskich i europejskich krótkofalowców, opanowując perfekcyjnie warunki dalekich łączności w paśmie fal ultrakrótkich, co było kontynuacją pionierskich działań w tym zakresie (już około 1930 r.) przedwojennych członków lwowskiego klubu (słynna wyprawa na Howerlę). Od roku 1957 do 1962 pracował w Komisji Eterowej i Egzaminacyjnej Zarządu O/Wr Polskiego Związku Mikrofalowców. Z jego szkoły wyszło wielu znakomitych krótkofalowców. W 1965 r. Tadeusz Matusiak uzyskał na macierzystym Wydziale Elektrycznym doktorat nauk technicznych po obronie pracy pt.: „Analiza możliwości powiększenia współczynnika wzmocnienia odchyłowego wzmacniacza fotoelektrycznego” (promotor - prof. Jarosław Kuryłowicz). Od 1965 r. do przejścia na emeryturę w r. 1977 pracował w Katedrze Układów Elektromaszynowych.

Nowacki Paweł Jan (1905-1971) - profesor

Studia wyższe odbył na Politechnice Lwowskiej, którą ukończył w 1929 r., uzyskując dyplom inżyniera elektryka z wynikiem celującym, nie zdając egzaminu dyplomowego, co było na Politechnice Lwowskiej przypadkiem bez precedensu. Jeszcze w czasie studiów napisał monografię „Przerywacze elektryczne” (1924), wygrał konkurs na oświetlenie przystanków tramwajowych w Warszawie i Krako-

wie (1925) i został asystentem prof. K. Idaszewskiego w Katedrze Miernictwa Elektrycznego (1928).

W 1947 r., po blisko 7-letniej, ale jakże owocnej tułaczce, wrócił do kraju. W latach 1947-1954 był szefem działu studiów Centralnego Zarządu Energetyki w Warszawie. Był m.in. odpowiedzialny za opracowanie 3-letniego i 6-letniego planu elektryfikacji Polski. W lipcu 1947 r. objął Katedrę Maszyn Elektrycznych na Politechnice Wrocławskiej i został mianowany profesorem kontraktowym. Był to zasadniczy okres Jego zainteresowania maszynami elektrycznymi. Stworzył zespół dydaktyczny, wyposażył laboratoria i zainicjował badania naukowe. Nominację na profesora zwyczajnego otrzymał w 1955 r., a członkiem rzeczywistym PAN został w 1961 r.

Sokolnicki Stefan (1926-2012) – mgr inż. elektryk Urodził się we Lwowie. Ojciec był profesorem i rektorem Politechniki Lwowskiej, inżynierem elektrykiem, jednym z założycieli SEP-u i aktywnym jego członkiem. W 1944 r. zagrożony represjami, opuścił Lwów i pod nazwiskiem zmienionym na Kowalski zamieszkał w Przeworsku. Tu ukończył naukę w gimnazjum, a następnie liceum o profilu matematyczno-fizycznym. W lipcu 1946 r. zdał maturę i przeniósł się do Gliwic, gdzie został przyjęty na Wydział Elektryczny Politechniki Śląskiej. Studia ukończył w 1951 r. i uzyskał tytuł inżyniera elektryka, magistra nauk technicznych. W 1956 r. został przeniesiony na własną prośbę do Wrocławia, gdzie rozpoczął pracę w Zarządzie Energetycznym Okręgu Dolnośląskiego (ZEOD) na stanowisku starszego inspektora eksploatacji. Bardzo intensywnie udzielał się społecznie, przede wszystkim w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich (SEP), do którego należał od 1953 r. Był członkiem Sekcji Energetycznej i Komisji Historycznej Wrocławskiego Oddziału SEP. W Komisji wiele pracy i wysiłku poświęcił opracowywaniu biogramów zasłużonych elektryków wrocławskich.

Trojak Jan (1913-1994) – profesor

Studia politechniczne odbywał na politechnikach Gdańskiej i Lwowskiej. Akademicki tytuł inżyniera elektryka uzyskał w 1940 r. we Lwowskim Instytucie Politechnicznym. Przed wojną ukończył szkołę oficerów łączności w Zegrzu. Jeszcze przed zakończeniem działań wojennych, bo już

w lutym 1945 r., podjął pracę w Śląskich Zakładach Elektrycznych w Katowicach. Brał udział w uruchamianiu po zniszczeniach wojennych obiektów energetycznych. Od początku zajął się dziedziną, która dziś nazywa się elektroenergetyczną automatyką zabezpieczeniową. Była to działalność, w całym tego słowa znaczeniu, pionierska. W lutym 1952 r. został zaproszony na Politechnikę Wrocławską, jako wykładowca z zakresu techniki zabezpieczeń. W 1955 r. prof. Jan Trojak przeniósł się z Katowic do Wrocławia i koncentrował głównie na pracy naukowej i dydaktycznej. Do SEP wstąpił 30.09.1946 r. Działał początkowo w Oddziale Zagłębia Węglowego w Katowicach. W latach 1971-1978 pełnił funkcję prezesa Wrocławskiego Oddziału SEP. Był również członkiem Zarządu Głównego SEP oraz członkiem Rady Głównej NOT. W 1981 r. XXII WZD SEP, obradujący we Wrocławiu, nadał Mu godność Członka Honorowego SEP. Mimo przejścia w 1983 r. na emeryturę, działał do końca życia zarówno na niwie naukowej, jak i społecznej, szczególnie w ramach SEP-u.

Wołkowiński Konstanty (1915 – 1987)-profesor

W 1935 r. rozpoczął studia na Oddziale Elektrotechnicznym Wydziału Mechanicznego Politechniki Lwowskiej. Studia ukończył w 1941 r. na Wydziale Elektrotechnicznym tej uczelni, przemianowanej w 1939 r. na Lwowski Instytut Politechniczny. Z dyplomem inżyniera pracował początkowo jako traktorzysta, a od 1942 r. już jako kierownik elektrowni miejskiej w Krzemieńcu. Będąc jeszcze w wojsku, we Wrocławiu w 1945 r., uzyskał pozwolenie na pracę w godzinach pozasłużbowych na Politechnice Wrocławskiej. Na Wydziale Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej Profesor Konstanty Wołkowiński pracował nieprzerwanie od 1. października 1945 r. do 20. września 1985 r., a więc równo 40 lat, piastując kolejno stanowiska starszego asystenta, adiunkta, zastępcy profesora, starszego wykładowcy, docenta (1965-1968), profesora nadzwyczajnego (1968-1973) i profesora zwyczajnego (1973-1985). Przez 15 lat - w latach 1966 – 1981 – był dziekanem Wydziału Elektrycznego. Profesor Konstanty Wołkowiński był członkiem licznych towarzystw i rad naukowych, w tym m.in. Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

W kadencjach O/W SEP od XVII do XXXI (1963-1987) był członkiem Oddziałowego Sądu Koleżeńskiego, a od 1985 r. pełnił funkcję przewodniczącego zespołu kwalifikacyjnego do spraw specjalizacji zawodowej inżynierów elektryków w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich we Wrocławiu. Przez wiele lat był członkiem rady programowej „Wiadomości Elektrotechnicznych” oraz członkiem komitetu redakcyjnego Wydawnictw Naukowo-Technicznych.

5. Podsumowanie

Przedstawione noty biograficzne wskazują jednoznacznie na to, że korzenie Oddziału Wrocławskiego SEP sięgają do Oddziału Lwowskiego SEP okresu przedwojennego. Bardzo to ważne, aby obecni i przyszli członkowie O/W SEP znali te korzenie i o nich pamiętali. Cyprian Kamil Norwid powiedział: *Aby kreślić drogę przyszłą trzeba wiedzieć skąd się przyszło.*

Mamy nadzieję, że opracowany przez nas artykuł przyczyni się do utrwalenia w pamięci korzeni Oddziału Wrocławskiego SEP.

Literatura

1. Konferencji naukowa „Politechnika Lwowska macierz polskich politechnik”, Wrocław 25-26 września 1995 r. Suplement. Materiały wspomnieniowe.
2. Konferencji naukowa „Politechnika Lwowska macierz polskich politechnik”, Wrocław 25-26 września 1995 r. Materiały.
3. Zeszyt Historyczny nr 1 SEP „75 lat Stowarzyszenia Elektryków Polskich 1919-1994”, Warszawa 1994.
4. „60 lat Oddziału Wrocławskiego SEP 1946 – 2006”, Wrocław 2006.
5. „Słownik biograficzny zasłużonych elektryków wrocławskich”, tom IV, wydanie zbiorcze na CD, Wrocław 2014.
6. Jan Strzałka, „Oddział Lwowski Stowarzyszenia Elektryków Polskich”, Czasopismo Techniczne Krakowskiego Towarzystwa Technicznego, Kraków grudzień 2009.
7. Monografia „Polacy zasłużeni dla elektryki”, praca zbiorowa pod redakcją Jerzego Hitkiewicza, wydana przez Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej, Warszawa-Gliwice-Opole 2009.